

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

jeg for. Jeg mener, at saadan som Situationen ligger i Øjeblikket, bør man holde de specielle Ønsker noget tilbage, tage Hensyn til alle Sider og gennemføre en Lovgivning som denne, der i saa stor Udstrækning, som det er muligt, følger dette Princip.

Det ærede Medlem Hr. Levinsen var noget betænkelig ved Afsnit V, navnlig fordi han var bange for, at det vilde medføre, at der ikke blev Penge tilbage til det, som man maa sige er Hovedformalet, nemlig at Landarbejderne selv faar egen Bolig. Jeg har ikke noget imod, at man ved Forhandling i Udvalget søger Udveje for at sikre Opnaaelsen af dette Hovedformaal.

Over for det andet, som det ærede Medlem fremdrog, nemlig at Jordlovsudvalget ikke har faaet anvendt de 3 Mill. Kr., skal jeg sige, at dette hænger sammen med, at det ikke er sikkert, at det Sted, hvor Jordlovsudvalget har købt Jord til Udstykning og derefter havde Jord til Raadighed, er sammenfaldende med det Sted, hvor Landarbejderne har Mulighed for at skaffe sig Arbejde og Plads. Det er derfor, Beløbet ikke er anvendt, og slet ikke, fordi Landarbejderne er imod Lovens Principper. Grunden er altsaa sikkert den, at den Jord, som er til Raadighed for Jordlovsudvalget, ikke i Almindelighed er beliggende der, hvor Landarbejderne ønsker at bo. Naar Jordlovsudvalget ikke har købt Jord, som ligger paa de paagældende Pladser, er det formodentlig, fordi Byggegrundsjord let kan blive for dyr, saa der tabes betydeligt ved saadan Bygningsjord i Forhold til, hvad der tabes i Almindelighed, hvor man har købt Jord til Jordrentens Værdi og derfor ikke lider nævneværdigt Tab.

Det ærede Medlem ønskede, at det Tilskud, som gives ved denne Lov, skulde være skattefrit i Lighed med Tilskuddet efter andre Love. Det vil jeg gaa ud fra, at man er enig i fra alle Sider, og jeg skal gerne medvirke til, at der fremsættes et dertil sigtende Forslag.

Det ærede Medlem Hr. J. E. Nørgaard vilde gerne have enkelte Ændringer i den gældende Lov, altsaa ud over de Ændringer, som foreslaas her. Jeg vil advare mod noget saadant, hvis man ikke kan blive enig derom fra alle Sider. Kan man ikke det, lad os saa holde os til, hvad vi har, altsaa Bestemmelsen om, at det, naar man skal vælge mellem Ansøgerne, skal komme de af dem til gode, der er syge- og arbejdsløshedsforsikrede. Det synes jeg er fuldkommen rimeligt, og dermed er det jo ikke ude-

lukket, at man, hvis man kan det, giver dem alle sammen Laan til Landarbejderboliger.

Tanken om, at man skal forhøje Størrelsen af Jordtilliggendets, har ogsaa andre været inde paa. Jeg skal dertil sige, at dersom det ikke overstiger de økonomiske Kræfter, Landarbejderne raader over, vil jeg ikke have noget imod, hverken at Bygningerne bliver dyrere og bedre, og heller ikke, at de faar betydelig mere Jord. Men det afgørende er, at vi ikke gaar hen og opfører Boliger, som Landarbejderne ikke kan magte, og som andre overtager, saa at man ikke opnaar det Formaal, som det er Meningen at naa. Navnlig er jeg meget betænkelig ved, at man — som det er foreslaaet fra to Sider, tror jeg, det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen og det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen — opretter, hvad skal jeg sige, nye indeklemte Husmandsbrug. Vi har sørgelige Erfaringer, ikke mindst i denne Tid, for, at disse alt for smaa Landbrug, hvis Indehavere ikke kan klare sig og maaske ikke kan skaffe sig andet Arbejde, er meget besværlige og uøkonomiske, saa hvis vi skal forøge Jordarealets Størrelse, vil jeg mene, at man skal nøjes med at forøge det op til en saadan Størrelse, at Bruget kan drives som Havebrug.

Det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen spurgte, om Bestemmelsen om de 1 500 Kr. til Nedrivning af gamle Landarbejderboliger ogsaa gælder for Arbejdsgivere. Nej, der staar udtrykkeligt, at det gælder Landarbejderboliger, som opføres af Landarbejderne selv, og ikke dem, som opføres for Landmandens Regning. Jeg synes heller ikke, det vilde være rigtigt at lade denne Bestemmelse gælde for det sidstnævnte Tilfældes Vedkommende.

Det ærede Medlem var betænkelig ved § 9 om en ny § 32, hvorved der tilsigtes at give Ministeren Bemyndigelse til at lade opføre Landarbejderboliger. Jeg tror ikke, at Bemyndigelsen vilde blive anvendt i mange Tilfælde, ja, maaske slet ikke. Det, man har ønsket, er at have en Mulighed derfor; men det maa foretages i Samraad med Jordlovsudvalget og kun, for saa vidt man fra den Side mener, det vil være hensigtsmæssigt og klogt. Kun i saa Tilfælde vil der blive opført saadanne Boliger.

Med Hensyn til andre Enkeltheder, som er omtalt, kan vi drøfte dem i Udvalget og se at opnaa Resultater, der kan tilfredsstille til alle Sider.

Til det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen vil jeg gerne sige, at den af det ærede Medlem omtalte Bestemmelse i Lo-